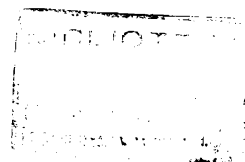

10^e sierpnia 1929 r.

B 236 45/14

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 10186.

Paweł Brzonkalik
(Królewska Huta, Polska).

~~Kl. 49 a 59.~~

49a, 45/14

**Przyrząd do obracania w jednym kierunku trzpieni śrubowych,
na których nacięty jest gwint prawy i lewy nawzajem się krzyżujące.**

Zgłoszono 12 września 1928 r.

Udzielono 18 marca 1929 r.

Znane dotychczas świdry z karbami można przez posuwanie nakrętki naprzód wprowadzić w ruch obrotowy. Gdy się zaś nakrętkę zpowrotem przesuwają, nastąpi bieg luźny.

Wynalazek niniejszy polega na tem, że zapomocą specjalnego przyrządu, który się posuwa tam i zpowrotem wzdłuż trzpienia, zaopatrzonego w gwint prawy i krzyżujący się z nim gwint lewy, otrzymuje się ruch trzpienia tylko w jednym kierunku, przez co luźny bieg zostaje wykluczony i narzędzie, zaopatrzone tym przyrządem, może bez przerwy w jednym kierunku pracować.

Zasadę działania przedmiotu wynalazku można także zastosować do przy-

twierdzenia nakrętek na trzpieniach śrubowych.

Rysunek przedstawia wynalazek schematycznie.

Trzpień śrubowy zaopatrzony jest w gwinty, których kierunki wzniosu oznaczone są strzałkami *b* i *c*. Strzałka *b* pokazuje prawy, zaś strzałka *c* lewy gwint.

Nakrętka *d*, wykonana w kształcie pierścienia, na którego wewnętrznej powierzchni nacięty jest gwint prawy, nasrubowana jest według gwintu prawego na trzpień śrubowy *a*, zaś nakrętka *e* zaopatrzona w lewy gwint przypada na gwint lewy trzpienia. Nakrętki *d* i *e* osłonięte są dwiema tulejami *f*. Pochwa *g*, zakończona na obu końcach zwykłym gwintem, łączy

obie obręcze *f* i zaopatrzona jest w dwie szczeliny *h*, przez które przechodzą trzpienie stołkowe *i*. Łączą one pochwę zewnętrzną *j* z pochwą wewnętrzną *k*, zaopatrzoną na obu czołowych powierzchniach zębami *l*. Również i nakrętki *d* i *e* posiadają nacięte zęby *m*, odpowiadające wycięciom, znajdującym się między zębami pochwy *k*.

Działanie przyrządu polega na tem, że przy przesunięciu pochwy zewnętrznej *j* w kierunku strzałki *b*₁ przesuwa się za pośrednictwem trzpieni *i* złączona z nią pochwa *k*. Następuje wzajemne zazębienie się czołowych powierzchni pochwy *k* i nakrętki *d* przez zapadnięcie zębów *m* i *l* w odpowiednie wycięcia. Wskutek tego nakrętka *d* otrzymuje czysty ruch postępowy, zmuszając trzpień *a* do obrotu w lewo. Przy przesuwaniu pochwy *j* i *k* w kierunku przeciwnym następuje wyłączenie z chwytu zębów pochwy *k* i nakrętki *d* a włączenie nakrętki *e* o lewym gwincie. Powoduje to znów obrót w lewo trzpienia. Nakrętka *d* obraca się luzem razem z trzpieniem, powodując ewentualne tarcie z tuleją *f*.

Dla zmniejszenia tarcia można między tulejami *f* a nakrętkami *d* i *e* umieścić łożyska kulkowe.

Jest ogólnie znane, że sworzeń śrubowy przytwierdza się do pewnej płaszczyzny w ten sposób, że na pierwszą nakrętkę wkłada się przeciwnakrętkę i obie nakrętki mocno się przyciąga. Jeżeli się w myśl

niniejszego wynalazku na wyżej opisany trzpień śrubowy nasadzi jedną nakrętkę z lewym a przeciwnakrętkę z prawym gwintem, to takie umocowanie jest o wiele pewniejsze, niż wyżej wspomniane.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Przyrząd do obracania w jednym kierunku trzpieni śrubowych, na których nacięty jest gwint prawy i lewy nawzajem się krzyżujące, zaopatrzony w dwie oddzielne nakrętki o gwincie prawym i lewym, znamieny tem, że posiada do uchwycenia pochwę zewnętrzną (*j*), przylegającą do niej obok pochwę (*g*), łączącą zapomocą gwintu naciętego na jej końcach obie osłony (*f*) nakrętek (*d*, *e*) oraz pochwę wewnętrzną (*k*), połączoną z pochwą (*j*) zapomocą stożkowych trzpieni (*i*), przechodzących przez szczeliny (*h*), wycięte w pochwie (*g*).

2. Przyrząd według zastrz. 1, znamieny tem, że nakrętki (*d*, *e*), znajdujące się w osłonach (*f*), zaopatrzone są z jednej strony w zazębienie (*l*), wchodzące w chwyt przy dosunięciu z odpowiednim zazębieniem (*m*), wykonanem na czołowej powierzchni pochwy (*k*), z drugiej zaś strony w pierścieniowe wyżłobienie dla łożyska kulkowego, zmniejszającego tarcie między osłonami (*f*) a nakrętkami (*d*, *e*).

Paweł Brzonka lik.

